

zaaknummer 2011T422

Meldpunt RKK

Datum beslissing 1 maart 2012

Ingek. 01 MAART 2012

Veldingsnummer: 2010-1516

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

geboren op _____
wonende te _____
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. N.D. Geraads,
advocaat te Breda,

tegen:

(wijlen)
geboren op _____, overleden op _____
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven priester van het Bisdom te Roermond.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 21 september 2011. Op 28 oktober 2011 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van _____ vicaris-generaal van het Bisdom te Roermond. Op 2 februari 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen tezamen met zijn echtgenote mevrouw _____
bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. N.D. Geraads.
Namens het Bisdom Roermond is verschenen
mr. _____

Hij werd

vergezeld door

2. De klacht

2.1. Klager was afkomstig uit een stabiel gezin en heeft een normale opvoeding genoten. Wel is het leven van klager ruw verstoord doordat klager op circa 9 jarige leeftijd door een volwassen man (slagerszoon) seksueel is misbruikt. Dit vond plaats vóórdát het seksueel misbruik door aangeklaagde op _____ plaatsvond.

2.2. In _____ toen klager 12 jaar oud was - ging klager naar het kleinseminarie _____, alwaar hij tot _____ is gebleven. In de jaren _____ tot en met _____ is klager circa 7 keren seksueel misbruikt door aangeklaagde. Aangeklaagde was op het kleinseminarie _____ en Klager was goed in wiskunde en had een aardige stem.

2.3. Het seksueel misbruik vond alle keren min of meer plaats op de wijze als hierna beschreven: Aangeklaagde nodigde klager uit op zijn kamer. In het daarop volgende gesprek kreeg klager van aangeklaagde complimentjes over zijn prestaties op het gebied van wiskunde dan wel muzikaal gebied. Klager was een jongen die gemakkelijk te vleien was. Op het moment echter dat het gesprek ten einde was en aangeklaagde klager naar de deur begeleidde, zette aangeklaagde klager als het ware klem. Hij werd in een hoek dan wel tegen de muur gedrukt waarbij aangeklaagde zich tegen klager aanduwde en diens onderlichaam betastte op een duidelijk seksueel getinte manier. Aangeklaagde bevoelde door de kleren van klager heen de intieme delen van klager en aangeklaagde beoogde dat - althans zo ervoer klager het - voort te zetten teneinde verdergaande seksuele handelingen met klager te verrichten. Klager voelde zich erg bedreigd en geïntimideerd. Desondanks had klager kennelijk de assertiviteit om zich los te worstelen voordat aangeklaagde verder kon gaan. Klager heeft naar alle waarschijnlijkheid daarmee een escalatie weten te voorkomen. Aangeklaagde heeft niet de blote intieme delen van klager kunnen betasten. Klager heeft het misbruik als erg bedreigend en intimiderend ervaren onder andere omdat hij fysiek werd klemgezet door aangeklaagde die een stevige volwassen man was en bovendien zijn leraar was, maar ook omdat hij in het begin van zijn puberteit zat en de schending van zijn lichamelijke integriteit hem daardoor des te meer raakte. Ook speelt een rol dat klager - na het eerder in zijn jeugd plaatsgevonden seksueel misbruik door de slagerszoon - had verwacht op in een veiligere en meer beschermde omgeving terecht te komen, waar dit soort misbruik niet zou kunnen plaatsvinden. Dat het tegendeel bewaarheid werd, heeft klager ernstig geschokt. Door deze omstandigheden en het intimiderende karakter ervan heeft het seksueel misbruik, klager des te harder geraakt. Om die reden is hij in de vijfde klas van het gymnasium gedoubleërd en ging hij vervolgens naar de HBS.

2.4. Hoewel het seksueel misbruik door aangeklaagde in zijn aard minder vergaand is geweest dan het misbruik door de slagerszoon, is klager door het misbruik door aangeklaagde méér beschadigd geraakt. De verklaring daarvoor is (voor zover klager thans kan overzien en kan beargumenteren) gelegen in de redenen zoals in overweging 2.3. uiteengezet. Het misbruik door de slagerszoon heeft in de visie van klager hem minder schade berokkend, o.a. omdat hij tijdens dat misbruik zijn gevoel in zekere zin heeft kunnen uitschakelen en hij als het ware buiten zich zelf stond.

2.5. Klager is gehuwd en heeft 2 volwassen kinderen. In zijn huwelijksleven heeft hij veel last gehad van het misbruik door aangeklaagde en van het intimiderende karakter ervan. Hij is op seksueel vlak geremd in zijn ontwikkeling. Hij kan geen vreugde beleven aan seksualiteit en hij beschrijft seks als iets wat niet hoort. Deze beperkte seksuele ontwikkeling heeft voor veel spanningen en problemen gezorgd in zijn huwelijk. Ook voor zijn persoonlijke ontwikkeling heeft het misbruik gevolgen gehad. Tussen zijn 13 e en 16 e jaar is hij van een spontaan en extravert kind veranderd in een afwachtende en secundair reagerende jongen. Vriendschappen blijven in het leven van klager oppervlakkig en hij vertrouwt andere mensen niet snel. Hij is erg gesloten en praat moeizaam over gevoelens. Op momenten die klager als intimiderend ervaart, krijgt hij last van benauwdheid, pijn op de borst en transpireren. De wijze waarop klager omgaat met anderen in zijn werkrelaties, heeft gevolgen gehad voor de ontwikkeling van zijn carrière. Hij kon heel moeilijk van baan veranderen (o.a. vanwege de door klager veelal als intimiderend ervaren setting bij sollicitatiegesprekken), waardoor zijn inkomen beperkt is gebleven en zijn vrouw genoodzaakt was om te blijven werken.

2.6. Toen klager verkering kreeg met zijn huidige vrouw, heeft hij haar het misbruik in zijn algemeenheid medegedeeld. De uitwerking van het seksueel misbruik op het leven van klager en zijn echtgenote en hun gezin, zijn klager en zijn vrouw pas later jaren later duidelijk geworden. In de jaren 90 heeft hij het misbruik aan zijn zoon en dochter verteld. Klager heeft vele therapieën gevolgd en deze soms ook weer afgebroken als er teveel naar details werd gevraagd. Thans is hij weer onder behandeling. De therapieën worden maar deels vergoed door de ziektekostenverzekering.

2.7. Klager hoopt door deze procedure (voor zover mogelijk) zich te bevrijden van hetgeen is voorgevallen. Zijn persoonlijk doel is om zijn laatste jaren te beleven als de die hij vroeger was. Hij zou een gedeeltelijke kostencompensatie op zijn plaats vinden.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Noch de archieven, noch navraag bij de toenmalige personeelsfunctionaris heeft enige aanwijzing opgeleverd die zou kunnen wijzen in de richting van seksueel misbruik. Echter, een andere gegrond bevonden klacht tegen aangeklaagde (zaaknummer 2010T023 (2)), waarin een aantal identieke beschrijvingen wordt gegeven, brengt tot de conclusie dat het door klager gestelde misbruik helaas moet hebben plaatsgevonden. geeft ter zitting aan zelf ook op te hebben gezeten toen aangeklaagde daar nog les gaf, en zegt dat algemeen bekend was dat aangeklaagde 'plakkerig' was met kinderen en hen altijd wilde aanraken. Ook gingen er geruchten rond dat "aangeklaagde onverstandig met jongens om ging". geeft aan dat aangeklaagde in zekere zin achteraf gezien 'onder verdenking' stond.

Dit tezamen brengt er toe de klacht te erkennen. Hij biedt tijdens de zitting zijn uitdrukkelijke excuses aan aan de heer , zijn echtgenote en aan hun twee kinderen.

4. De beoordeling

- 4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.
- 4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.
- 4.3. Er zijn meer dan vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Tevens is zijn verhaal ondersteund door verklaringen van de haptotherapeut, en de verklaringen van zijn familieleden. Bovendien is een andere klacht tegen priester met zaaknummer 2010T23(2) gegrond bevonden door de Klachtencommissie. Deze klacht vertoont een aantal gelijkenissen met de gebeurtenissen zoals door klager in de onderhavige zaak geschetst.

- 4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 13 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem een vertrouwenspersoon.
- 4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. Ter zitting heeft Mgr. daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting namens het Bisdom Roermond het leed te erkennen en oprecht spijt te betuigen aan klager, zijn echtgenote en hun kinderen.
- 4.6. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht zal klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding dienen te wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van Roermond de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 1 maart 2012 door mr. B.F. de Poorter, voorzitter, Mr. M.P.P.M. Merx, en W.A.M.C. Mol leden, bijgestaan door mr. E.B. Schaafsma-van Campen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

